



## **Expedient 582/19**

El Consell Tributari, en sessió del dia 16 d'octubre de 2019, ha aprovat el següent informe:

“El Consell Tributari, en sessió de 16 d'octubre de 2019, de conformitat amb l'article 47.1.b) de la Llei 1/2006, de 13 de març, reguladora del règim especial del municipi de Barcelona i l'article 2.1.b) del seu Reglament orgànic, emet informe relatiu a la proposta realitzada per la Gerència de Pressupostos i Hisenda sobre la modificació de Ordenança fiscal núm. 3.16, Taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil. La sol·licitud d'emissió d'informe de data 23 de setembre de 2019, s'acompanyà en la mateixa data del Text normatiu de la Ordenança Fiscal 3.16 i de l'Informe Econòmic que es completà en data 4 d'octubre de 2019 amb els annexos. L'examen que realitza el Consell Tributari sobre les ordenances reguladores dels ingressos de dret públic, així com sobre qualsevol altra disposició de caràcter general, relativa totalment o parcialment als ingressos de dret públic, es limita a l'anàlisi jurídica dels textos normatius continguts a l'expedient.

### **INFORME**

#### **I.- Introducció**

El text que se sotmet a informe és conseqüència de la anul·lació de la OF reguladora de les Taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil, aprovada per el Ple de l'Ajuntament de Barcelona, en data 29 de desembre de 2015, declarada pel TSJCat en sentència 500/2019, de 30 de abril. L'anul·lació es basa en l'absència del preceptiu informe del Consell Tributari.

## **II.- Sobre el procediment i l'objecte del projecte normatiu**

El procediment per a la modificació de l'Ordenança fiscal (OF) haurà d'ajustar-se a les previsions contingudes als articles 15 a 19 del referit TRLRHL i l'expedient haurà de contenir tota la documentació exigida per la normativa aplicable, incloent-hi el preceptiu informe econòmic-financer que valori les conseqüències pressupostaries derivades de l'aprovació de l'Ordenança.

Constitueix l'objecte d'aquest informe el projecte d' OF reguladora de les Taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil. El projecte normatiu sotmès a informe és el següent:

*“Ordenança fiscal núm. 3.16*

### *TAXES PER LA UTILITZACIÓ PRIVATIVA O L'APROFITAMENT ESPECIAL DEL DOMINI PÚBLIC MUNICIPAL, A FAVOR D'EMPRESES EXPLOTADORES DE SERVEIS DE TELEFONIA MÒBIL*

*Art. 1r. Disposicions generals, naturalesa i objecte. D'acord amb allò que disposen els articles 133è.2 i 142è de la Constitució, l'article 106è de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i, específicament, els articles 15è, 20è a 27è i 57è del Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona acorda la imposició i ordenació d'una taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial constituït en el vol, el sòl i el subsòl de les vies públiques municipals en el terme municipal de Barcelona, a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil, que es regirà pels esmentats preceptes i per aquesta Ordenança fiscal.*

*Art. 2n. Fet imposable. 1. Constitueix el fet imposable de la taxa regulada en aquesta Ordenança la utilització privativa o l'aprofitament especial, total o parcial, constituït, en el vol, el sòl i el subsòl de les vies públiques municipals en el terme municipal de Barcelona, per les empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil que prestin serveis, mitjançant recursos de la seva titularitat, com xarxes de telecomunicacions, sistemes de fibra òptica, televisió per cable o altra tècnica que disposi de xarxes o instal·lacions que transcorrin pel domini públic local, encara que*



*no s'hagi demanat o obtingut la corresponent llicència, autorització o concessió constituït en el vol, el sòl i el subsòl de les vies públiques municipals.*

*2. Es consideren prestats dins el terme municipal tots els serveis que, per la seva naturalesa, depenguin o estiguin relacionats, directament o indirectament, amb l'aprofitament del vol, el sòl o el subsòl de la via pública o hi estiguin en relació.*

*Art. 3r. Obligats tributaris. 1. Són subjectes passius de la taxa regulada per aquesta Ordenança, en concepte de contribuents, totes les empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil titulars de les corresponents xarxes de telecomunicacions, sistemes de fibra òptica, televisió per cable o altra tècnica que disposi o utilitzi xarxes o instal·lacions que transcorrin pel domini públic local o que hi estiguin instal·lades, independentment del seu caràcter públic o privat, així com altres anàlogues.*

*2. Podran ser considerats successors o respondre, solidàriament o subsidiàriament, de les obligacions tributàries dels subjectes passius de la taxa establerta en aquesta Ordenança, les persones físiques, jurídiques o les entitats de l'article 35è. 4 de la Llei general tributària en els supòsits que s'hi estableixen i la normativa de desenvolupament.*

*Art. 4t. Responsabilitats dels subjectes passius. 1. En el cas que l'aprofitament especial comporti la destrucció o el deteriorament del domini públic local, el beneficiari, la persona o l'entitat en qüestió està obligat, independentment del pagament de la taxa que escaigui, a reintegrar el cost total de les despeses de reconstrucció o reparació respectives i a dipositar-ne prèviament l'import.*

*2. Si els danys són de caràcter irreparable, cal indemnitzar l'Ajuntament amb la mateixa quantitat que el valor dels béns destruïts o que l'import del deteriorament efectivament produït.*

*En cap cas l'Ajuntament no pot condonar les indemnitzacions ni els reintegraments anteriors.*

*Art. 5è. Meritació de la taxa i període impositiu. 1. La meritació de la taxa que regula aquesta Ordenança es produeix:*

*a) Quan es tracta de concessions o autoritzacions de nous aprofitaments, en el*



*moment de sol·licitar la llicència corresponent.*

*b) En aquells supòsits en què la utilització privativa o l'aprofitament especial a què fa referència l'article 2n d'aquesta Ordenança no requereixi llicència o autorització, des del moment en què s'ha iniciat la utilització o l'aprofitament esmentat. A aquest efecte, s'entén que ha començat la utilització o l'aprofitament en el moment en què s'inicia la prestació del servei als ciutadans que el demanen.*

*c) Quan la utilització privativa o l'aprofitament especial del vol, sòl i el subsòl de les vies públiques municipals es prolongui diversos exercicis, la meritació de la taxa tindrà lloc l'1 de gener de cada any.*

*b. El període impositiu coincideix amb l'any natural, llevat dels supòsits d'inici o cessament en l'ús privatiu o aprofitament especial del domini públic municipal, casos en què procedirà el prorrateig trimestral, conforme a les regles següents:*

*a) En els supòsits d'altres per inici d'activitat, es liquidarà la quota corresponent als trimestres que resten per finalitzar l'exercici, inclòs el trimestre en què té lloc l'alta.*

*b) En cas de baixes per cessament d'activitat, es liquidarà la quota que correspondrà als trimestres transcorreguts des de l'inici de l'exercici, incloent-hi aquell en què s'origina el cessament.*

*Art. 6è. ~~Base imposable~~ i Quota tributària de la taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic municipal per part de les empreses explotadores dels serveis de telefonia mòbil.*

*1. La ~~base imposable~~ quota tributària estarà constituïda pel valor de la utilitat derivada de la ocupació del domini públic local, per part dels obligats tributaris.*

*2. El valor de la utilitat derivada de l'ocupació del domini públic local es quantificarà amb l'aplicació de la següent fórmula:*

$$~~BI~~ QT = \text{€/m}^2 \text{ bàsic} * S * CPTM$$

*Sent:*

*a) €/m<sup>2</sup> bàsic = VMS \* CR \* 0,5*

*On VMS és el valor de mercat del sòl unitari per metre quadrat. Aquest valor és el resultat de multiplicar el valor cadastral del sòl unitari /m<sup>2</sup> del municipi de Barcelona pel coeficient de comprovació assignat a aquest municipi a efectes de l'impost sobre transmissions patrimonials i l'impost sobre successions i donacions.*

*On CR és el coeficient del 0,06 que es determina com a rendibilitat mínima de l'arrendament de béns patrimonials, de conformitat amb el que estableix l'article 92.2 del Reglament dels béns de les entitats locals, aprovat per RD 1372/1986, de 13*



*de juny.*

*La quantia de l'€/m2 bàsic per cada operador de serveis de telefonia mòbil serà el resultat d'aplicar el coeficient del 0,5 a l'esmentada quantia.*

*b) Superfície ocupada  $S=LXT*0,6$*

*On LXT és la longitud de xarxa de telecomunicacions de cada obligat tributari, determinada en metres lineals.*

*On 0,6 és l'amplada mitjana per metre lineal utilitzada per la instal·lació de xarxes de telecomunicacions a la ciutat de Barcelona, i que és de 0,60m2.*

*c) CPTM és el coeficient de ponderació dels serveis de telefonia mòbil que cada obligat tributari presta mitjançant aquesta xarxa, respecte de la totalitat dels seus serveis. Aquest percentatge es determina, per a cada obligat tributari, en funció del nombre de línies mòbils prepagament i postpagament sobre el total de les línies de telefonia fixa i mòbil dels seus abonats amb domicili al municipi de Barcelona.*

*En els casos on l'import de la quota tributària, calculada segons l'apartat anterior, dividit per la superfície ocupada per l'obligat tributari excedeixi de la meitat de l'import de l'€/m2 bàsic, el paràmetre que es refereix la lletra a) de l'apartat anterior serà la meitat de l'import de l'€/m2 bàsic i el càlcul de la quota serà el resultat de multiplicar aquesta quantitat per la superfície ocupada.*

*Art. 7è. Normes de gestió, liquidació i recaptació. 1. Els obligats tributaris hauran de presentar a l'Administració tributària municipal, abans del 28 de febrer de cada any, una declaració referida a l'any anterior, amb el contingut següent:*

*a) Nombre total de línies postpagament de telefonia mòbil dels abonats en tot el territori estatal.*

*b) Nombre total de línies prepagament de telefonia mòbil dels abonats en tot el territori estatal.*

*c) Nombre total de línies postpagament de telefonia mòbil dels abonats amb domicili en el terme municipal de Barcelona.*

*d) Nombre total de línies prepagament de telefonia mòbil dels abonats amb domicili en el terme municipal de Barcelona.*



e) Nombre total de línies de telefonia fixa dels abonats de tot el territori estatal, en el cas que l'obligat tributari doni aquest servei.

f) Nombre total de línies de telefonia fixa dels abonats amb domicili en el terme municipal de Barcelona.

L'Administració tributària municipal practicarà liquidacions tributàries trimestrals basant-se en les dades per ells declarades corresponents al període impositiu anterior al de meritació, les quals tindran el caràcter de provisionals i de pagaments a compte, i que s'elevaran al resultat d'aplicar el 25% a l'import de la quota tributària calculada de conformitat amb l'article 6è d'aquesta Ordenança.

L'import a ingressar per la quota tributària anual, que es liquidarà en el primer trimestre, serà la diferència positiva entre la quota tributària i els pagaments a compte trimestrals que s'hagin realitzat corresponents al mateix període impositiu.

Si aquesta diferència fos negativa, l'excés satisfet a l'Ajuntament es compensarà en el primer pagament a compte o, si no fos suficient, en els successius, i en el cas que l'import de l'excés sigui superior als pagaments a compte previstos durant aquell any, es procedirà a la seva devolució.

Art. 8è. *Convenis de col·laboració.* L'Administració tributària municipal podrà subscriure convenis de col·laboració amb els subjectes passius de la taxa amb la finalitat de simplificar el compliment de les obligacions formals i materials derivades d'aquesta taxa, o les normes de gestió, liquidació i recaptació d'aquesta Ordenança, de conformitat amb la legislació vigent.

Art. 9è. *Actuacions i procediments de gestió i d'inspecció tributàries.* Les actuacions i procediments de gestió i d'inspecció tributàries de tots aquells elements que regula aquesta Ordenança seran exercides per l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona, resultant d'aplicació la Llei general tributària i les altres Lleis reguladores de la matèria, així com les normes que les despleguen.

Art. 10è. *Infraccions i sancions.* Pel que fa a la qualificació com a infraccions tributàries i a les sancions que corresponguin en cada cas, s'atindrà al que disposa la Llei general tributària, i les normes reglamentàries que la despleguen.

Art. 11è. *En tot allò que no és previst en la present Ordenança, hi serà d'aplicació l'Ordenança fiscal general.*



*Disposició final. Aquesta Ordenança, aprovada definitivament pel Plenari del Consell Municipal en data **XX de desembre de XXXX**, començarà a regir ~~11 de gener de 2018~~ a partir de la seva publicació al Butlletí Oficial d'ela Província de **Barcelona** i continuarà vigent mentre no se n'acordi la modificació o derogació.”*

Sense perjudici del que s'ha afirmat, el Consell Tributari realitza les següents precisions i observacions a la proposta normativa que se li sotmet a informe:

### **III.- Observacions**

**Primer.-** Respecte dels obligats tributaris, s'estableix, al número dos de l'article 3, la possibilitat de concreció de supòsits de successió i de responsabilitat del deute tributari, sigui solidària o sigui subsidiària, en els casos en què s'estableixi i en la normativa de desenvolupament. Doncs bé, cal afirmar que aquesta possibilitat no està inclosa a l'article 23 TRLRHL, el qual preveu exclusivament els qui han de ser considerats subjectes contribuents i subjectes substituïts. La determinació de l'element subjectiu del fet imposable constitueix una de les matèries reservades a la llei en la mesura en què afecta a un element d'identificació del tribut i, en conseqüència, sense perjudici del grau d'intervenció d'aquesta última, no hi ha dubte que el seu establiment ha de trobar-se en aquesta forma d'expressió de les normes jurídiques. No hi ha cap previsió legal que permeti el citat establiment respecte de successors i responsables, amb el que ni tan sols la OF corresponent pot especificar els supòsits generals tal com es preveu respecte de contribuents i substituïts. En conseqüència, només interpretant que l'al·lusió a “*en els supòsits que s'hi estableixen i la normativa de desenvolupament*” es refereix a la pròpia la LGT i, sobretot, a la normativa de desenvolupament d'aquesta última norma s'ha d' admetre la legalitat del precepte proposat.

**Segon.-** Respecte de la quota tributària, article 6 de la proposta, es regula aquesta última d'acord amb el que s'estableix en l'article 24.3 del TRLRHL en el qual es preveu la possibilitat que en la OF s'especifiqui la classe o classes de quota de què es tracti. L'article 24 del TRLRHL estableix la quantia màxima al que ha d'ascendir la quota tributària i els paràmetres per a la seva quantificació, sent imprescindible la intervenció de la OF per a la seva concreció. En aquest ordre de consideracions no cal atribuir retret d'il·legalitat sempre



que es compleixi el mandat de l'article 25 del mateix cos normatiu. Cal dir que, encara que la proposta no inclou separatament els elements de quantificació que generalment s'inclouen en la base imposable, estan regulats en l'article 6 per als supòsits de quotes variables.

En relació amb la quantificació concreta de la quota tributària cal assenyalar que és l'article 24.1a) del TRLRHL el que s'ocupa de regular el règim aplicable a la quota de la taxa en excloure expressament l'aplicació del règim previst en la lletra c) del mateix número i article en la qual es regula un règim especial. Doncs bé, en la norma primerament esmentada es disposa que la quota s'ha de fixar “...*tomando como referencia el valor que tendría en el mercado la utilidad derivada de dicha utilización o aprovechamiento, si los bienes afectados no fuesen de dominio público. A tal fin, las ordenanzas fiscales podrán señalar en cada caso, atendiendo a la naturaleza específica de la utilización privativa o del aprovechamiento especial de que se trate, los criterios y parámetros que permitan definir el valor de mercado de la utilidad derivada*”. D'aquesta norma es deriva que el règim de quantificació de la taxa que ocupa l'atenció del Consell ha d'ajustar-se ineludiblement a dos principis: D'una banda, ha de ser un règim de quantificació referit al valor de la utilitat que es derivi per a les empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil de la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic municipal que efectuen, i, d'una altra banda, que la llibertat que són titulars els ens locals, i que s'expressa en les ordenances fiscals, per a establir els criteris i paràmetres que determinen el valor d'aquesta utilitat és àmplia, però sense que això signifiqui que no trobi límits derivats precisament de la “*naturalesa específica*” de la corresponent utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local que realitzi.

Doncs bé pot afirmar-se que els paràmetres o magnituds prevists en la proposta presentada, que s'emparen en aquesta llibertat que gaudeixen les ordenances, individualment definits i ajustats a cada subjecte passiu i es basen en l'aplicació d'un coeficient de ponderació quantificat en funció del nombre total de línies ocupades per a prestar el servei-CPTM-, en segon lloc, a la superfície ocupada i, en tercer lloc en el valor per metre quadrat del sòl en la quantificació del qual es té en compte el valor cadastral unitari del citat sòl en el municipi de Barcelona i la rendibilitat mínima de l'arrendament de béns patrimonials, segons normativa reglamentària en vigor. Aquests tres paràmetres es desenvolupen en la Memòria tecnicoeconòmica que acompanya al text normatiu en el contingut del qual, d'acord amb l'article 25 del TRLRHL, ha de precisar-se el valor de mercat que raonablement pugui derivar-se d'aquesta utilitat, i al contingut de la qual queda vinculada la fixació de la quota corresponent.





Precisament, l'últim paràgraf de l'article 6 té com a objecte establir un mecanisme de quantificació que suposa una limitació de la quantia establerta amb caràcter general que garanteix la posició de l'obligat tributari. En conseqüència amb l'anterior, cal afirmar que el sistema previst en l'article 6, compleix amb els paràmetres generals de legalitat derivats del sistema legal establert que exigeix equivalència amb el valor de la utilitat, proporcionalitat amb els usos o utilització del domini públic i exigència d'igualtat entre els obligats quan es trobin en situació similar (en aquest sentit s'ha pronunciat el TS, entre altres, en la sentència 1351/2016, de 8 de juny, així com el TSJC en sentència núm. 658/2018, de 9 de juliol).

Caldria assenyalar que no obstant l'anterior podrien aclarir-se els termes utilitzats per a definir la magnitud CPTM que per la seva naturalesa tècnica poden són confusos. Així mateix caldria determinar la data a la qual es refereix la quantificació de les línies de telefonia que el subjecte ofereix als seus abonats, data que podria ser el dia de la meritació tal com d'altra banda s'assenyala en la Memòria econòmica incorporada a l'expedient. (Sobre aquestes qüestions i en el mateix sentit, respecte d'un projecte semblant al que ara es proposa, es va pronunciar el Consell Tributari en data 30 de setembre de 2013 a l'Expedient 253/13).

**Tercer.-** A l'article 7 de la proposta s'estableixen, en el paràgraf primer, determinats deures formals sobre els quals es podria fer la mateixa observació que la realitzada respecte de la magnitud CPTM. D'altra banda no semblen necessaris les dades relatives a tot el territori estatal si es té en compte la definició que d'aquesta magnitud realitza el propi article 6 de l'Ordenança.

En els paràgrafs segon, tercer i quart, es regula el prorrateig de la quota tributària d'acord amb el que es preveu l'article 26.2 del TRLRHL. En concordança amb el caràcter periòdic de la mateixa i la seva meritació s'estableix un sistema de liquidacions provisionals a realitzar per l'Administració la satisfacció de la qual es configura com un pagament a compte del tribut, és a dir, com a prestacions pecuniàries objecte de les corresponents obligacions a compte. Liquidacions provisionals que es realitzen amb base a les dades declarades per l'obligat i referits al període anual anterior a la citada meritació. Donada la

seva previsió legal cap objecció cal realitzar sobre el sistema d'ingressos a compte ni sobre el sistema de gestió del tribut.

Finalment, en relació amb la sistemàtica triada per l'ordenança, seria convenient, amb efectes simplement aclaridors, la separació en un número independent, respecte del dedicat a l'establiment dels deures formals, del règim del citat prorrateig i dels seus efectes sobre el compliment de l'obligació tributària.

#### **IV.- Conclusió**

Per tot el que s'ha dit, el Consell Tributari no observa, en la proposta de text de l'Ordenança sotmès a la seva consideració, cap infracció de l'ordenament jurídic amb les precisions i observacions posades de relleu en el cos del present informe.”

Barcelona, 17 d'octubre de 2019

El Secretari del Consell Tributari,

Fernando ~~F~~rias Valle